

Wypadki przy pracy?

Definicja wypadku przy pracy ujęta została w tzw. ustawie wypadkowej, zgodnie z którą za wypadek przy pracy uznaje się zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz albo śmierć, które nastąpiło w związku z pracą. Dopiero łączne spełnienie tych przesłanek pozwala zakwalifikować zdarzenie jako wypadek przy pracy.

Za nagłe uznawane jest zdarzenie krótkotrwałe, czyli przeciwieństwo powolnego lub stopniowego. Niewątpliwie nagłe będzie skaleczenie czy upadek z wysokości, ale przesłankę nagłości spełnia także np. narażenie przez określony czas na szkodliwe działanie czynników chemicznych. Jednak w tym ostatnim przypadku przyczyna wypadku nie może oddziaływać na pracownika dłużej niż jeden dzień roboczy.

Wymóg zewnętrzności przyczyny oznacza, że źródło powstania urazu musi leżeć poza organizmem pracownika. Wymaganą przyczyną będzie zatem działanie maszyny czy sił przyrody, potknięcie się pracownika lub czyn innej osoby. Wiele wątpliwości budzi to, czy np. zawał serca, jakiego doznał pracownik w czasie pracy, może zostać uznany za wypadek przy pracy. Jeśli przyczyna zawału tkwiła wyłącznie w organizmie poszkodowanego, to nie ma mowy o wypadku. Natomiast jeśli zawał wywołany został np. nadmiernym wysiłkiem fizycznym, to taki wysiłek może zostać uznany za przyczynę zewnętrzną. W każdym przypadku należy bowiem badać całokształt okoliczności zdarzenia.

Dla uznania, iż mamy do czynienia z wypadkiem przy pracy zasadnicze znaczenie ma także rezultat danego zdarzenia, tj. czy w jego wyniku pracownik doznał urazu albo poniósł śmierć. W odniesieniu do wypadku śmiertelnego ustawodawca zastrzegł, iż śmierć poszkodowanego nie musi nastąpić natychmiast, jednakże nie może być to później niż w okresie 6 miesięcy od dnia wypadku.

Z kolei przesłanka związku zdarzenia z pracą jest spełniona w trzech przypadkach. Po pierwsze, jeżeli zdarzenie nastąpiło podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych. Taki związek z pracą wystąpi np. w sytuacji, gdy pracownik biurowy potknie się o pozostawiony na podłodze segregator. Druga sytuacja dotyczy zdarzenia zaistniałego podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, choćby nie było to wynikiem polecenia. Przykładowo wskazać tu można pracownika, który poparzył się wrzątkiem podczas przygotowywania kawy dla klienta, z którym właśnie miał spotkanie. Trzeci zaś przypadek dotyczy zdarzeń, które miały miejsce w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Dodatkowo, ustawodawca przewidział sytuacje, w których dane zdarzenie jest traktowane na równi z wypadkiem przy pracy. Jest tak w razie wypadków w czasie podróży służbowej (w określonych przypadkach), podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony oraz przy wykonywaniu zadań zleconych przez organizacje związkowe.

Szczególnym rodzajem wypadków są wypadki mające miejsce w drodze do albo z pracy - ich regulacja zawarta została w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Autor: Anna Kamińska, radca prawny, Kancelaria Prawna Piszcz i Wspólnicy